

YENİ DÜZENLEMESİ İLE KONKORDATO VE GETİRDİKLERİ

Mali açıdan zor durumda olan Şirketlerin 2003 yılından bu yana sıkça müracaat ettikleri iflasın ertelenmesi kurumunun, amacının gerçekleştirilmesi konusunda isteneni veremediği gerekçesi ile tamamıyla yürürlükten kaldırılması ve bunun yerine, konkordato müessesesinin kullanılması ticari ve sosyal hayat bakımından bir ihtiyaç olarak görülmüş ve kanun düzenlemesine gidilmiştir.

Resmî Gazete'nin 15.03.2018 Tarihli ve 30361 S 7101 Sayılı Nüshasında yayımlanarak yürürlüğe giren "İcra Ve İflâs Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"un alt başlığı altında yapılan yasa değişikliği ile Konkordato'nun esasları yeniden düzenlenmiş ve uzun zaman önce terk edilen yasa uygulamasının İflas Erteleme kurumu yerine canlandırılması amaçlanmıştır.

Konkordatoyu "*Borçlarını vadesinde ödeyememe riski taşıyan bir borçlunun, borçlarının bir kesiminden kurtulmasını veya ödeme şeklinin değişmesini sağlayan, iflâsa nazaran yumuşatılmış, alacaklıların eşit olarak tatminine yönelik, alacaklılarının belirli bir çoğunluğu ile yaptığı ve mahkemenin onayı ile gerçekleşen ve bir icra kurumu*" olarak tanımlayabiliriz.

Özellikle günümüzdeki gibi ekonomik krizin etkisi altındaki sektörlerin çok etkilediği piyasa koşullarında, ekonomik kriz, aslında kötü niyetli olmayan ticaret insanlarını, borçlarını vadesinde ödeyemeyecek duruma düşürebilir.

Mâli durumu bozulmuş ve bu nedenle borçlarını vadesinde ödeyemeyecek durumda olan borçlular eğer iflâsa tabi ise sonuçları son derece ağır iflas müessesesinin eşliğinde bulunuyor demektir.

Diğer yandan bu gibi durumlarda, birtakım alacaklılar şirketin mali durumun bozulduğunu hissettikleri anda yasal takibe geçmekte ve bu durum Şirketin finansal kuruluşlar ve piyasa nezdinde itibarını sarsmakta ve Şirketin daha kaotik bir ortama girmesine neden olmaktadır.

Alacaklılar açısından ise; tahammülsüz ve önce davranan ve yasal takibe geçen alacaklılarının tamamına kavuşabilirken, borçlularına iyiniyetle daha fazla tolerans gösteren, daha fazla zaman tanıyan alacaklılar ise alacaklarını hiç ya da tamamen alamayacak duruma gelmektedirler.

Konkordato sayesinde borçlu iflâsa tabi ise iflâstan ve onun bütün hukuki ve cezai sonuçlarından kurtulmakta ve yine bütün malvarlığının, alacaklıları tarafından haczedilip sonunda satılmaları sonucunda, ancak borçlarından kısmen kurtulmakta ve ticari hayatını alacaklarını alamayan alacaklıların icra tehdidi ile devam ettirmekten kurtulmaktadır.

Alacaklılar ise, konkordato ile haciz ve iflâsın gerektirdiği masrafları yapmadan ve yine diğer alacaklılar ile eşit oranda alacaklarına kavuşma imkanına sahip olmaktadır.

Bu nedenle kanun koyucu tarafından yeniden düzenlenen bu müessese, hem borçlunun ve hem de alacaklıların lehine bir düzenleme olarak kabul görmelidir.

Bu müessesese ile Kanun koyucu bu durumda bulunan bir borçluya, «alacaklılarının çoğunluğu ile» bir anlaşma yaparak, kendisine alacaklılarının tanıdığı (yeni) süre içinde borçlarını ödeme olanağı tanımıştır.

Konkordato hakkında genel açıklamalarımıza geçmeden önce İflas Müessesesi ile ayrıldığı majör noktaların üzerinde durmak gerekmektedir. Çünkü iş dünyasında çoğunlukla Konkordato ile iflas müessesesi birbiri ile eşdeğer tutulmakta ve bir itibar sorunu olarak görülmektedir.

İflas ve Konkordato Arasındaki Önemli Farklar;

- ✓ Konkordato İflasa nazaran çok daha az karmaşık ve masrafsız bir yoldur.
- ✓ İflas sonuç olarak şirketin tasfiyesini, Konkordato ise Şirketin borçlarının tasfiyesini amaçlamaktadır.
- ✓ İflas'da alacaklılar ile bir anlaşma söz konusu olmadığı halde, Konkordato'da borçlunun alacaklılar ile ekseriyetle anlaşması gereklidir.
- ✓ İflas'da borçlu borçlarının tamamından kurtulmaz, Konkordato borçluyu borcundan kesin olarak kurtarır.
- ✓ İflas Borçlunun Şirket üzerindeki tasarruf yetkisini tamamen kaldırdığı halde, Konkordato'da borçlunun şirket üzerindeki tasarruf yetkisi kural olarak devam eder.

KONKORDATO'NUN ÇEŞİTLERİ

Temel Ayrım;

✓ Mahkeme Dışı Konkordato

Herhangi bir Mahkemenin katılımı olmaksızın, doğrudan borçlu ile alacaklılar arasında sözleşme özgürlüğü kapsamında varılan mutabakat üzerine yapılan bir tasfiye türüdür ve bu sözleşmeye taraf olmayan alacaklılar borçlu hakkında yasal takip yapabilirler. Bu yöntemin ancak çok istisnai durumlarda uygulanabildiğini söyleyebiliriz.

✓ Mahkeme İçi Konkordato

Borçlu ve alacaklı yanında İcra İflas Kanunu Hükümlerine göre Mahkemelerinde katılımı ile gerçekleşen, onay veren veya vermeyen tüm alacaklıları bağlayan konkordato türüdür.

Mahkeme içi konkordato'yu iki alt açılım altında ifade edebiliriz.

Bunlardan birincisi; **Malvarlığının Terki Suretiyle Konkordato:**

Borçludan beklenen, malvarlığını kullanarak, yeniden ticari alanda iyileşme göstermesi değil, aksine, borçlunun kendi malvarlığı üzerindeki tasarruf yetkisinin ortadan kaldırılarak, alacaklılara tasfiye amacı ile malvarlığının tamamının devredilmesi söz konusudur.

İkincisi ise; **Adi Konkordato:**

Biz burada, uygulama şekli itibariyle Adi Konkordato veya diğer bir ifade ile Konkordato'yu inceleyeceğiz.

AMAÇLARINA GÖRE KONKORDATOLAR

Yasada bu konuda bir ayırım bulunmasa da konkordatonun üç türevinden söz edebiliriz.

1. Vade Konkordatosu

Bu türde, aslen mevcudu borçlarının tamamını ödeyebilecek durumda olan bir borçlu mallarını o anda satarak vadesi gelmiş bütün borçlarını tasfiye imkanına sahip değildir. O zaman borçlu, alacaklılara borçlarının tamamını taksitle ve erteleyerek ödeme taahhüdünde bulunur.

2. Tenzilat Konkordatosu

Tenzilat konkordatosunda borçlu alacaklılara, alacaklarının belirli bir yüzdesini tahsil etmekten vazgeçmeleri halinde ödemeyi teklif eder.

3. Karma Konkordato

Borçlu, alacaklılarının kanunda öngörülen orandaki çoğunluğu ile anlaşırken, onlardan yeni bir süre alma yanında, ayrıca alacaklarının bir yüzdesinden de vazgeçmelerini teklif etmektedir

KİMLER KONKORDATO TEKLİFİNDE BULUNABİLECEKLERDİR?

Yasada son olarak yapılan değişiklikle gerçek ve tüzel (Şirketler) kişiler konkordato teklifinde bulunabilmektedirler. Biz burada Ticaret Şirketleri üzerinde duracağız.

Tüzel kişiler bakımından, Konkordato talebi şirketin olağan işlerinden sayılmadığından;

- Anonim ve Limited ortaklıklarda Yönetim Kurulu ve/veya Ortaklar Kurulu kararı ile
- Kollektif ve Komandit şirketlerde ise tüm ortakların oy birliği ile alınacak karar ile
- Adi Ortaklığın tüzel Kişiliği olmadığından, ancak ortakların tümü birlikte,

Konkordato teklifinde bulunabilirler.

Konkordato teklif/talebinde borçlunun ikametgahının bulunduğu yerdeki Ticaret Mahkemesi'ne yapılacak müracaat için talebe eklenmesi gereken belgeleri şöyle özetlenebilir;

1. Konkordato Ön Projesi

- Borçlunun borçlarını hangi oranda veya vadede ödeyeceği,
- Alacaklıların alacaklarından hangi oranda vazgeçmiş olacakları,
- Ödemelerin yapılması için borçlunun mevcut mallarını satıp satmayacağı,
- Borçlunun faaliyetine devam edebilmesi ve alacaklılara ödemelerini yapabilmesi için gerekli mali kaynağın sermaye artırımı veya kredi temini yoluyla yahut başka bir yöntem kullanılarak sağlanacağına açıklanması

2. Borçlunun malvarlığının durumunu gösterir belgeler

- Türk Ticaret Kanununa göre hazırlanan son bilanço,
- Gelir tablosu,
- Nakit akım tablosu,
- İşletmenin devamlılığı esasına göre hem de aktiflerin muhtemel satış fiyatları üzerinden hazırlanan ara bilançolar,
- Ticari defterlerin açılış ve kapanış tasdikleri ile elektronik ortamda oluşturulan defterlere ilişkin e-defter berat bilgileri,
- Borçlunun malî durumunu açıklayıcı diğer bilgi ve belgeler, maddi ve maddi olmayan duran varlıklara ait olup defter değerlerini içeren listeler,
- Tüm alacak ve borçları vadeleri ile birlikte gösteren liste ve belgeler.

3. Alacaklıları, alacak miktarlarını ve alacaklıların imtiyaz durumunu gösteren liste.

4. Konkordato ön projesinde yer alan teklife göre alacaklıların eline geçmesi öngörülen miktar ile borçlunun iflâsı hâlinde alacaklıların eline geçebilecek muhtemel miktarı karşılaştırmalı olarak gösteren tablo.

5. SPK tarafından yetkilendirilmiş bir bağımsız denetim kuruluşu tarafından hazırlanan ve konkordato ön projesinde yer alan teklifin gerçekleşmesinin kuvvetle muhtemel olduğunu gösteren finansal analiz raporları ile dayanakları. (küçük işletmeler bakımından aranmamaktadır.)

Bu noktada küçük işletme tanımına değinmekte fayda görüyorum. Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik'in 5. maddesine göre küçük işletme; "50 kişiden az yıllık çalışanı istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri 8 milyon TL'sini aşmayan işletmeler" olarak tanımlanmıştır.

Burada önemle belirtmeliyiz ki, teklife eklenilecek belge ve mali tablo ve bilgilerin başvuru tarihinden en az kırk beş gün önceki dönemi içermesi gerekir.

Yukarıda belirtilen belgelerin tam ve eksiksiz olarak hazırlanarak Mahkemeye sunulan konkordato teklifi üzerine, Yasa düzenlemesine göre, Mahkeme sadece belgelerin tam olup

olmadığına bakacak, bu aşamada verilen bilgi ve mali tabloların doğruluğu konusunda herhangi bir araştırma yapmayacaktır.

Mahkemece yapılan bu kısa belge kontrolü sonrasında, Mahkeme Yasaya göre derhal “Geçici Konkordato Komiseri” atamalı ve “Geçici Süre Kararı” vermelidir.

Mahkeme tarafından verilen geçici süre kararı ticaret sicili gazetesinde “basın ilan kurumunun resmi ilan portalında” ilan edilirken “alacaklıların, 7 günlük kesin süre içinde dilekçe ile Ticaret Mahkemesinde itiraz ederek ‘konkordato mühleti verilmesini gerektiren bir hal bulunmadığını’ delilleri ile birlikte bildirerek ‘konkordato talebinin reddine’ karar verilmesini isteyebilecekleri” belirtilir.

GEÇİCİ KONKORDATO SÜRESİ – GEÇİCİ SÜRE

Amerika Birleşik Devletlerindeki «otomatik durdurma» kurumundan esinlenilerek yapılan İsviçre İcra ve İflas Kanunu değişikliklerini örnek alan bu düzenleme ödeme güçlüğü içindeki borçluya süratle geçici hukuki koruma sağlamaya yöneliktir.

Geçici süre herhangi bir kanun yolu öngörülmediğinden doktrinde ‘*süper geçici hukuki koruma*’ şeklinde değerlendirilmiştir.

Geçici konkordato süresi verilmesi ile beraber Mahkeme tarafından öncelikle ile borçlunun malvarlığının korunması ve muhafazası için gerekli gördüğü bütün tedbirler alınacaktır.

Bununla birlikte, konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olup olmadığının yakından incelenmesi amacıyla bir geçici konkordato komiseri atayacaktır. Alacaklı sayısı ve durumun özelliğini dikkate alarak konkordato komiseri sayısı 3’e kadar çıkarılabilir.

Konkordatonun başarıya ulaşması ile kastedilen husus, konkordato talebinde bulunanın “*mali durumunun düzelmesinin mümkün olup olmadığı veya konkordato teklifinin tasdiki şartlarının yerine gelip gelemeyeceğinin*” saptanmasıdır.

Geçici süre üç aydır. Mahkeme bu üç aylık süre dolmadan borçlunun veya geçici komiserin yapacağı talep üzerine geçici süreyi en fazla iki ay daha uzatabilir, uzatmayı borçlu talep etmişse geçici komiserin de görüşü alınır. Geçici sürenin toplam süresi, beş ayı geçemez.

Her ne kadar kanunda geçici süre ve kesin süre olarak bir ayırım yapılmış ise de sonuçları itibariyle geçici süre ile kesin süre arasında herhangi bir farklılık bulunmamaktadır.

KORUMA TEDBİRLERİ

Mahkemece verilecek olan geçici süre kararı, ticaret sicili gazetesinde ve Basın İlan Kurumunun resmî ilan portalında ilan edilir ve derhal tapu müdürlüğüne, ticaret sicili müdürlüğüne, vergi dairesine, gümrük ve posta idarelerine, Türkiye Bankalar Birliğine, Türkiye Katılım Bankaları Birliğine, mahalli ticaret odalarına, sanayi odalarına, taşınır kıymet borsalarına, Sermaye Piyasası Kuruluna ve diğer gerekli görülen yerlere bildirilir.

Bununla birlikte Mahkeme borçlunun malvarlığının korunması amacı ile alınması gereken tedbirleri alacaktır. Örneğin; *“borçlu hakkında evvelce başlamış takipler duracak, ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararları uygulanmayacak, borçluya karşı hiçbir takip yapılamayacaktır”*.

Sınırlı olmamak üzere, bu koruma tedbirlerinin nelerden ibaret olabileceğini örneklemek gerekirse;

- Borçluya geçici mühlet içerisindeki hak ve görevlerini içeren bir yazı tebliğ edilecektir
- Öncelikle borçluya ait yeni bir hesap açılmasını, borçluya yapılacak ödemelerin bu hesaba yapılmasını ve borçlunun diğer hesaplardaki paraların bu hesaba aktarılmasını, borçlu tarafından yapılacak ödemelerin de (geçici komiserin onayı ile) bu hesaptan yapılmasını, ilgili banka şubesinden ödemelerde komiserin onayını zorunlu kılan gerekli sistemsel işlemin yapılmasını ve borçluya ödeme yapacak kişi ve kurumların borçlu/borçlu temsilcisi aracılığıyla bu hesaptan haberdar edilmesini sağlaması sağlanacaktır.
- Borçlunun mevcudunun bir defteri yapılacaktır
- Borçlunun mallarının (taşınmaz, araç, makine ve varsa marka-patentlerinin kıymetlerini takdir edilecektir,
- Borçlunun mallarının kıymetlerinin takdiri özel uzmanlık gerektiriyorsa (gereken bilirkişi uzmanlık alanı ile takdir ettiği bilirkişi ücretini) Mahkeme önceden yazılı bildirmek ve Mahkemenin yazılı onayı almak suretiyle kıymet takdiri ilgili bilirkişiye veya bilirkişilere yaptırılacaktır,
- Rehinli taşınmaz malların kıymet takdirinin 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca gayrimenkul değerlendirme uzmanlığı lisansı ile yetkilendirilen kişilere yaptırılabilir,
- Borçlunun hesabının bulunduğu ilgili şubelere gerekirse yazılı olarak bildirimde bulunulmak suretiyle, borçlunun karşılıksız kalan çeklerinin bankaya ibrazından sonra bir suretinin (borçlunun mali durumunun denetlenmesi için) konkordato geçici komiserine gönderilmesini istenecektir.
- Borçlunun dosyaya sunduğu alacak ve borç listesi ile bilançolara göre, ilgili alacak ve borçlular doğrudan veya davacı aracılığı ile mektup, fax, e-mail vs. gönderilmek suretiyle, alacak ve borç teyidini sağlayarak, davacının sunduğu mali tabloların doğruluğunu kontrol edilecektir.
- Konkordato komiserinin, borçlunun defter ve mali tablolarını inceleyerek yapılmışsa kıymet takdirleri ile birlikte davacının hali hazırdaki durumunun ve sunulan ön projenin defter ve kayıtlar uyumlu olup olmadığı, ön projede eksiklik bulunup bulunmadığı, davacının borca batık olup olmadığı, ön projenin uygulanma imkanının olup olmadığı ve davacının faaliyetleri ile ilgili olarak, 1.'si görevlendirmeden 1 ay sonra, 2.'si 3 aylık geçici mühletin bitiminden 2 hafta önce olmak üzere görevine uygun olarak Mahkememize 2

ayrı rapor vermesi istenecek, Komiserin geçici mühlet kararının kaldırılması gerektiren bir uygulamayı öğrendiğinde ise rapor periyodunu beklemeksizin derhal açıklayıcı rapor vermesi istenecektir.

- Komiserin sorumlulukları hakkında 2004s.İİK.nin 227nci maddenin dördüncü ve beşinci fıkrası hükümlerinin uygulanacağı komisere bildirilecektir.
- Borçlu adına kayıtlı (varsa) araçların başkalarına satış ve devrinin önlenilmesi ile aynı veya şahsi hak tesislerinin önlenmesi için Trafik kayıtlarına TEDBİR konulacaktır.
- Borçlu adına kayıtlı (varsa) taşınmazların başkalarına satış ve devrinin önlenilmesi ile aynı veya şahsi hak tesislerinin önlenmesi için TEDBİR konulacaktır.
- TEDBİREN, borçlu aleyhine 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre yapılan takipler de olmak üzere, hiçbir takip yapılmamasına ve evvelce başlamış takiplerin durdurulmasına, ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararlarının uygulanmamasına karar verilecektir.
- TEDBİREN, borçluya ait olup da borçlunun işletme konularına ilişkin faaliyetlerinin devamı için zorunlu olan ve icra takipleri nedeniyle muhafaza altına alınmış olan makine, teçhizat ve araçları varsa, üzerlerindeki hacizler baki kalmak ve sorumlulukları hatırlatmak kaydıyla yediemin olarak borçluya teslim edilecektir,
- Süre içinde rehinle temin edilmiş alacaklar nedeniyle rehlin paraya çevrilmesi yoluyla takip başlatılmış veya yürümekte ise, rehinli malın satışının yapılmasının TEDBİREN önlenmesine karar verilecektir.
- Borçlunun komiserin nezareti altında işyerine devam edebilmesine ancak, borçlunun mahkemenin izni dışında Süre kararından itibaren rehin tesis etmesinin, kefil olmasının, taşınmaz ve işletmenin devamlı tesisatını kısmen dahi olsa devretmesinin, takyit etmesinin ve ivazsız tasarruflarda bulunması yasaklanacak bu yasağa aykırı işlemler hükümsüz kabul edilecektir.
- Borçlunun, geçici Sürenin verildiği tarihten itibaren daha önce doğmuş ve geçici komiserin onayı olmadan süre kararından sonra doğan hiçbir borcu ÖDEMEYECEĞİNİ, sadece geçici komiserin nezareti altında ve sadece işletmenin devamlılığı amacıyla ve geçici komiserin onayı ile doğmuş borçların ve işçilik giderlerinin ÖDENEĞİNE karar verilecektir.
- Konusu para olmayan alacakların, alacaklılar tarafından ona eşit kıymette para alacağına çevrilerek komisere bildirilmesi ve komiserin onayı koşulu ile borçlu taahhüdün aynen ifasını üslenmekte serbest olacaktır.
- Borçlu lehine ilgili bankalar tarafından verilen teminat mektupları var ise ilgili bankaların koşulları oluştuğunda (ve geçici mühletten önce doğan borç hükümlerine göre ve sonradan ödenen bedeli borçludan talep etme hakları saklı kalmak kaydıyla) bu teminat mektuplarının bedelini ilgili 3. kişilere ödeyebileceklerine,

- Davacı tarafından keşide edilen ve karşılıksız kalan çeklerin, arkaları ilgili bankalar tarafından yazılabilecek ancak, çek hesabının bakiyesi ve karşılıksız şerhi yazılırken davacı keşideci lehine Mahkemenin bu dosyası üzerinden geçici süre verilmesi nedeniyle işlem yapılmadığının yazılması talep edilecektir.

GEÇİCİ KONKORDATO KOMİSERİNİN GÖREVLERİ

Mahkeme tarafından atanan, *geçici konkordato komiseri* 'kamu görevlisi' olarak değerlendirilmektedir ve bu kişiler, görevlerini yerine getirirken; objektif, tarafsız, bağımsız davranmakla yükümlüdürler.

Geçici konkordato komiseri temel olarak aşağıdaki görevleri yerine getirir.

1. Borçlunun mevcut 'malvarlığı durumunu' tespit eder.
2. Bu süre içinde Borçlunun 'hukuki işlemlerini' denetler.
3. Konkordatonun başarılı olma ihtimalini inceler ve bu konuda rapor düzenler.
4. Kesin süre hakkında karar verecek olan ticaret mahkemesine duruşmadan önce yazılı raporunu sunar.

Bu süreçte yukarıda sözünü ettiğimiz üzere Borçlunun tasarruf ehliyeti tûmden yok sayılmamaktadır. Borçlu ticari hayatına devam edecektir ancak Borçlu'nun bir takım iş ve işlemleri yapması Konkordato komiserinin onayına bağılı olacaktır.

KESİN KONDORDATO SÜRESİ

Geçici Komiser duruşma tarihinden önce Mahkemeye "*Kondordato Teklifinin*" başarıya ulaşip ulaşmayacağı hakkındaki yazılı raporunu düzenleyerek sunar. Mahkeme yapacağı değerlendirmede, itiraz eden alacaklıların dilekçelerinde ileri sürdükleri itiraz sebeplerini de dikkate alır.

Konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olduğunun anlaşılması hâlinde borçluya "bir yıllık kesin süre" verilir. Bu kararla birlikte Mahkeme, yeni bir görevlendirme yapılmasını gerektiren bir durum olmadığı takdirde geçici komiser veya komiserlerin görevine devam etmesine karar verir ve dosyayı komisere tevdi eder.

Güçlük arz eden özel durumlarda kesin süre, komiserin bu durumu açıklayan gerekçeli raporu ve talebi üzerine mahkemece altı aya kadar uzatılabilir. Borçlu da bu fıkra uyarınca uzatma talebinde bulunabilir; bu takdirde komiserin de görüşü alınır. Her iki hâlde de uzatma talebi kesin mühletin sona ermesinden önce yapılır ve uzatma kararı vermeden önce, varsa alacaklılar kurulunun da görüşü alınır.

KESİN SÜRE İÇİNDE KONKORDATO KOMİSERİNİN GÖREVLERİ

Konkordato Komiserinin görevleri şunlardır:

- Konkordato projesinin tamamlanmasına katkıda bulunmak.
- Borçlunun faaliyetlerine nezaret etmek.
- Mahkemenin istediği konularda ve uygun göreceği sürelerde ara raporlar sunmak.
- Alacaklılar kurulunu konkordatonun seyri hakkında düzenli aralıklarla bilgilendirmek.
- Talepte bulunan diğer alacaklılara konkordatonun seyri ve borçlunun güncel mali durumu hakkında bilgi vermek.
- Mahkeme tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek

Olarak özetlenebilir.

Bunların dışında, ayrıca;

- Konkordato projesinin hazırlanması, alacakların bildirilmesi ve tahkiki tamamlandıktan sonra komiser, yapacağı yeni bir ilanla alacaklıları, konkordato projesini müzakere etmek üzere toplanmaya davet edecektir.
- Komiser Alacaklılar toplantısına başkanlık edecek ve alacaklılara borçlunun durumu hakkında bir rapor verecektir.
- Konkordato projesinin müzakereleri sonun oluşturulan konkordato tutanağının, kabul ve ret oylarını içerecek şekilde hazırlanması ve imzalanmasını temin eedecektir.
- Alacaklılar toplantılarının tamamlanmasından itibaren en geç yedi gün içinde konkordatoya ilişkin bütün belgeleri konkordato projesinin alacaklı sınıfları tarafından kabul edilip edilmediğine ve tasdikinin uygun olup olmadığına dair gerekçeli raporunu mahkemeye sunacaktır,

Konkordato Komiserinin yaptığı iş ve işlemler yasal denetime tabidir. Konkordato Komiseri bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikayet olunabilir. Şikâyet, şikayet konusu olayın öğrenilmesinden itibaren 7 gün içinde süre kararını veren Asliye Ticaret Mahkemesi'ne yapılır ve Mahkeme tarafından bu konuda verilen kararlar kesindir. Yani istinaf veya temyiz yolu ile itiraz edilemez.

Kesin Sürenin verilmesi ile beraber konkordato sürecinin takibi ve denetlenmesi amacı ile Mahkeme tarafından ikinci bir denetim mekanizması oluşturulacaktır. Buna Alacaklılar Kurulu denmektedir.

ALACAKLILAR KURULU

Mahkemece, kesin mühlet kararıyla beraber veya kesin mühlet içinde uygun görülecek bir zamanda yedi alacaklıyı geçmemek, herhangi bir ücret takdir edilmemek ve tek sayıda olmak kaydıyla ayrıca bir "Alacaklılar Kurulu" oluşturulabilir. Alacaklılar kurulu oluşturulurken komiserin de görüşü alınır.

Mahkeme bu kararı verirken, konkordato talebiyle birlikte tevdi edilen alacaklılar listesinden hareket ederek, alacaklı sayısı, alacak miktarı, işletmenin büyüklüğü gibi kriterleri göz önüne alacaktır.

Mahkeme alacakları, hukuki nitelik itibarıyla birbirinden farklı olan alacaklı sınıfları ve varsa rehinli alacaklıların, alacaklılar kurulunda hakkaniyete uygun şekilde temsil edilmesini sağlamalıdır.

Hukuki nitelikleri büyük ölçüde birbirine benzer alacaklar, aynı alacaklı sınıfında yer alır. Rehinli alacaklılar, rehinin kıymetini karşılayan miktardaki alacakları bakımından ayrı bir sınıf olarak kabul edilir.

Yasa metninde “bir alacaklılar kurulu oluşturulabilir” denmektedir. Bu nedenle Konkordato talep eden her işletmeye bir alacaklılar kurulu tayin edileceğinin anlaşılması gerekir.

Alacaklılar Kurulu, işletmenin büyüklüğüne, alacak miktarına ve alacaklı sayısı gibi özellikler dikkate alınarak gerekli görüldüğü hallerde oluşturulabilir.

Ancak, en az üç alacaklı sınıfı bulunması kaydıyla, alacaklı sayısının iki yüz elliye veya alacak miktarının yüz milyon Türk Lirası'nı aşması halinde alacaklılar kurulunun oluşturulması zorunludur.

ALACAKLILAR KURUL TOPLANTILARI

Alacaklılar kurulu her ay en az bir kere toplanır ve hazır bulunanların oy çokluğuyla karar alır.

Komiser bu toplantıda hazır bulunarak alınan kararları toplantıya katılanların imzasını almak suretiyle tutanağa bağlar.

ALACAKLILAR KURULUNUN GÖREV VE YETKİLERİ

1. Komiserin faaliyetlerine nezaret eder.
2. Komisere tavsiyelerde bulunabilir.
3. Kanun'un öngördüğü hallerde mahkemeye görüş bildirir.
4. Komiserin faaliyetlerini yeterli bulmazsa, mahkemedен komiserin değiştirilmesini gerekçeli bir raporla isteyebilir.

KESİN KONKORDATO SÜRESİNİN ALACAKLILAR BAKIMINDAN SONUÇLARI;

Bu süreçte alacaklılar bakımından doğan sonuçları irdeleyecek olursak, bu süre içinde yasa ile Alacaklıların haklarında birtakım kısıtlamalar yapılmaktadır. Yapılan bu sınırlamaların temel nedeni, konkordato süresi içinde borçlunun rahat hareket edebilmesi ve alacaklıların baskısı altında olmadan konkordato projesinin hayata geçirilebilmesi için faaliyetlerine devam edebilmesinin sağlanmasıdır.

Bu sınırlamalara göre;

- **Borçlu aleyhine 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre yapılan takipler de dahil olmak üzere 'hiçbir takip yapılamaz' ve evvelce başlamış takipler durur.**
- **Borçlu hakkında ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararları uygulanmaz.**

Buradaki Takip yasağının en temel gerekçesi, borçlunun bu süreçte konkordato müzakerelerine hazırlık yapabilmesine olanak sağlanması ve alacaklıların baskısından kurtularak iyileşme olanağının kendisine verilmesidir.

- **Konkordatoya tabi alacaklara ilişkin idari davalar ile borçlunun davalı olduğu hukuk davaları süre içinde duracaktır.**

Süre içinde davaların durmasının temel sebebi, borçluya konkordato projesini hazırlaması için rahat bir çalışma alanı yaratma düşüncesidir. Ancak, Konkordato Süresi içinde borçluya karşı Konkordato projesinin sonuçlarını etkilemeyecek olan davalar açılabilir ve bunlara devam edilebilir

- **Tasdik edilen konkordato projesi aksine hüküm içermediği takdirde kesin mühlet tarihinden itibaren rehinle temin edilmemiş her türlü alacağa faiz işlemesi durur.**

Ancak, 'konkordato projesi'nde bu kuralın aksi öngörülebilir. Bu durumda, rehinle temin edilmemiş alacaklar için de faiz işlemeye devam eder

- **Borçlu'nun alacaklılarla yapmış olduğu takas ve mahsuba ilişkin sözleşme ve işlemler geçersiz olacaktır.**
- **Süre verilmesinden önce konulmuş olan hacizler kalkmayacaktır. Yani, konkordato mühleti devam ettiği sürece hacizler devam edecektir.**
- **Konkordato süresi verilmesinden önce, doğmamış bir alacağın devri sözleşmesi yapılmış ve devredilen alacak konkordato süresinin verilmesinden sonra doğmuş ise, bu devir hükümsüz olacaktır.**

Bu hükmün amacı borçlunun konkordato alacaklılarının müracaat edebileceği malvarlığını korumaktır.

Ancak yasada aşağıda belirtilen imtiyazlı alacaklar için haciz yoluyla takip yapılabileceği hükme bağlanmaktadır. Bunlar;

- İşçilerin, iş ilişkisine dayanan ve süreden önceki bir yıl içinde tahakkuk etmiş ihbar ve kıdem tazminatları dahil alacakları ile iflâs nedeniyle iş ilişkisinin sona ermesi üzerine hak etmiş oldukları ihbar ve kıdem tazminatları,
- İşverenlerin, işçiler için yardım sandıkları veya sair yardım teşkilatı kurulması veya bunların yaşatılması maksadıyla meydana gelmiş ve tüzel kişilik kazanmış bulunan tesislere veya derneklere olan borçları,

- Süreden önceki son bir yıl içinde tahakkuk etmiş olan ve nakden ifası gereken aile hukukundan doğan her türlü nafaka alacakları.

REHİNLE TEMİN EDİLMİŞ ALACAKLARIN SÜRE İÇİNDE DURUMU;

Buradaki en önemli düzenlemelerden biri rehinle temin edilmiş olan alacakların süre içindeki durumudur.

Yasal düzenlemeye göre, süre içinde rehinle temin edilmiş alacaklar nedeniyle rehnin paraya çevrilmesi yoluyla takip başlatılabilir veya başlamış olan takiplere devam edilebilir ancak bu takip nedeniyle *“muhafaza tedbirleri alınamaz”* ve *“rehinli malın satışı gerçekleştirilemez.”*

Burada rehinli malın bizzat borçluya veya üçüncü kişiye ait olması arasında bir fark yoktur.

BORÇLUNUN TARAF OLDUĞU SÖZLEŞMELERİN SÜRE İÇİNDEKİ DURUMU.

Bu konudaki yasal düzenlemeden hizmet Sözleşmeleri istisna tutulmuştur. Bu çerçevede süre içinde borçlu tarafından imzalanmış olan sözleşmelerin durumuna bakacak olur isek;

➤ Kapsam

Maddede belirtilen ‘sözleşme’ kavramı çok geniş yorumlanmalıdır. Başta kredi sözleşmeleri olmak üzere, borçlunun taraf olduğu ve işletmesinin faaliyetlerinin devamı için önem arz eden tüm sözleşmeler buraya girer.

➤ Geçersiz Hükümler

Borçlunun taraf olduğu ve Sözleşme metninde yer alan aşağıda yer alan koşullar geçersiz sayılacak ve uygulanmayacaktır; içinde yer alan ve Sözleşmenin karşı tarafının konkordato projesinden etkilenip etkilenmediğine bakılmaksızın,

- Borçlunun konkordato talebinde bulunmasının sözleşmeye aykırılık teşkil edeceğine,
- Haklı fesih sebebi sayılacağına,
- Borcu muaccel hâle getireceğine ilişkin hükümler,
- Sözleşmenin borçlu aleyhine sona erdirileceğine ilişkin hükümler

➤ Sözleşmelerin Aynı Şartlarla Uygulanması Gereği

Konkordato talebinden önce akdedilmiş olup borçlunun işletmesinin faaliyetinin devamı için önem arz eden sözleşmeler konkordato talebinden önceki şartlarla devam ettirilecektir.

Bu sözleşmeler, Sözleşmede bu yönde bir hüküm bulunmasa dahi sözleşme, borçlunun konkordatoya başvurduğu gerekçesiyle sona erdirilemez.

Bu şekilde özellikle borçluya temel mal veya hizmet sağlayan sözleşmelerin devam etmesine imkan sağlanmaktadır.

➤ **İşletmen külfetli hale gelen sürekli borç ilişkilerinden kurtarılması**

Bu düzenleme İsviçre İcra ve İflas Kanununun bu konuyla ilgili düzenlemesinden alınmıştır.

Konkordatonun amacına ulaşılabilmesi için uzun zamana yayılan ve piyasa koşullarının değişmesi sebebiyle ekonomik bakımdan borçlu için külfetli bir hale gelen sürekli borç ilişkilerinden borçlunun kurtarılabilmesi gereklidir.

Bu nedenle yapılan düzenleme ile borçlunun tarafı olduğu sürekli sözleşmeler, borçlunun iyileşmesine olumsuz etkilerinin bulunması halinde, karşı tarafın zararının karşılanması koşuluyla, komiserin uygun görüşü ve mahkemenin onayıyla her zaman sona erdirilebilecektir.

Ancak, Sözleşmenin feshedilmesi sebebiyle, akdin karşı tarafına ödenecek bir tazminat var ise bu tazminat alacağı tazminat alacağı, konkordato tasdik edildiği takdirde konkordatoya tabi bir alacak olarak kabul edilecektir.

Taraflar tazminat miktarı konusunda anlaşamadıkları takdirde tazminat alacağı çekişmeli alacak haline gelecektir.

BORÇLUNUN DURUMU VE TASARRUF EHLİYETİ

Süre kararı verirken veya süre içinde Mahkeme, bazı işlemlerin ancak komiserin izni ile yapılmasına veya borçlunun yerine komiserin işletmenin faaliyetini devam ettirmesine karar verebilir.

Böylece süre kararı ile birlikte borçlunun tasarruf yetkisi alacaklıları zarara uğratmaması amacıyla sınırlandırılmıştır. Bu yukarıda değindiğimiz gibi Konkordato süresi içinde alacaklıların bazı haklarının ellerinden alınması karşılığında, bir anlamda fedakârlığın denkleştirilmesi olarak kabul edilebilir.

Borçlu, komiserin nezareti altında işlerine devam edilebilir. Ancak Mahkeme, bazı işlemlerin geçerli olarak ancak komiserin izni ile yapılmasına veya borçlunun yerine komiserin işletmenin faaliyetini devam ettirmesine karar verebilir.

Borçlu, mahkemenin izni dışında mühlet kararından itibaren;

- Rehin tesis edemez,
- Kefil olamaz,
- Taşınmaz ve işletmenin devamlı tesisatını kısmen dahi olsa devredemez, üzerine kısıtlama getirecek bir işlem yapamaz,
- Karşılıksız tasarruflarda bulunamaz.

Aksi hâlde yapılan işlemler hükümsüzdür. Mahkeme bu işlemler hakkında karar vermeden önce komiserin ve alacaklılar kurulunun görüşünü de almak zorundadır.

Borçlunun bu düzenlemeye aykırı davranması veya yahut komiserin ihtarlarına uygun davranmaması halinde mahkeme, borçlunun malları üzerindeki tasarruf yetkisini kaldırabilir veya borçlunun konkordato teklifini reddederek iflasına karar verebilir.

Yukarıda belirtilen temel kavramların açıklanmasından sonra kesin süre ile birlikte konkordato teklifinin görüşüleceği duruşmaya kadar yapılması gereken işlemler üzerinde runmakta fayda görüyorum

1. BORÇLUNUN MALLARININ DEFTERE KAYDEDİLMESİ VE REHİNLİ MALLARIN KIYMETİNİN TAKDİRİNİN YAPILMASI

Konkordatonun tasdiki yargılamasından önce komiserce yapılacak ön hazırlıklar bulunmaktadır. Bu hazırlıkların en önemlisi, borçlunun mallarının deftere kaydedilmesi ve bu malların kıymetlerinin belirlenmesidir.

Konkordato komiseri, görevlendirilir görevlendirilmez borçlunun mallarının defterini tutarak bütün bu malların değerlemesini yapacaktır.

Komiserin yapacağı kıymet takdirinde, rehinli mallar ayrı bir önem arz eder. Komiser rehinli malların da kıymetini Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca gayrimenkul değerlendirme uzmanlığı lisansı ile yetkilendirilen kişilere yaptırarak belirler ve bu takdir ettiği bedeli alacaklılar toplantısından önce rehin alacaklılara ve borçluya yazılı olarak bildirir.

Her ilgili, (şayet bu ilgililer rehinli alacaklı veya borçlu ise komiserin kıymet takdirini kendilerine bildirmesinden itibaren, diğer ilgililer ise öğrenme tarihinden itibaren) yedi gün içinde ve masrafları önceden bizzat karşılamak kaydıyla, mahkemesinden rehinli malların kıymetinin yeniden takdir edilmesini talep edebilir.

Eğer yeni kıymet takdiri bir alacaklı tarafından istenmiş ve takdir edilen kıymet, kayda değer bir şekilde değişmişse alacaklı borçludan masraflarının ödenmesini talep edebilecektir.

2. ALACAKLILARIN ALACAKLARINI BİLDİRMEYE DAVET EDİLMESİ

Alacaklılar Basın ilan kurumu resmi portalından yapılacak ilan ile komiser tarafında, ilân tarihinden itibaren onbeş gün içinde alacaklarını bildirmeye davet olunur.

Ayrıca, ilânın birer sureti adresi belli olan alacaklılara posta ile gönderilir. İlânda, alacaklarını bildirmeyen alacaklıların bilançoda kayıtlı olmadıkça konkordato projesinin müzakerelerine kabul edilmeyecekleri ihtar da yazılır

3. ALACAKLAR HAKKINDA BORÇLUNUN BEYANA DAVET EDİLMESİ

Komiser, borçluyu iddia olunan alacaklar hakkında açıklamada bulunmaya davet eder. Komiser, alacakların varit olup olmadığı hakkında borçlunun defterleri ve belgeleri üzerinde

gerekli incelemelerde bulunarak bunların neticesini alacaklılar toplantısında görüşülecek olan raporda belirtilir.

Bu düzenlemede belirtilen komiserin inceleme yetkisi, bu alacakları kayıt edip etmeme konusunda bir yetkiyi kapsamamaktadır. Komiser, bildirilen alacakları kaydetmekle yükümlüdür.

4. ALACAKLILARIN TOPLANTIYA DAVET EDİLMESİ

Konkordato projesinin hazırlanması, alacakların bildirilmesi ve tahkiki tamamlandıktan sonra komiser, basın ilan kurulu resmi portalından yapılacak yeni bir ilanla alacaklıları, konkordato projesini müzakere etmek üzere toplanmaya davet edecektir.

Komiser rehinli alacaklılar ile yapılacak toplantı takvimini ayrıca belirleyecektir.

İlk toplantı günü ilandan en az 15 gün sonra olmak zorundadır. İlanda alacaklıların, toplantıdan önceki 7 gün içinde belgeleri inceleyebilecekleri de bildirilir. Ayrıca, ilânın birer sureti adresi belli olan alacaklılara posta ile gönderilecektir.

5. ALACAKLILAR TOPLANTISI

➤ Toplantı

Alacaklılar toplantısı borçlunun hazır bulunduğu bir ortamda Komiserin başkanlığında yapılır. Toplantı için yasada bir yeter sayı aranmamaktadır.

Komiser toplantıda öncelikle borçlunun durumu hakkında bilgi verir ve bu konuda hazırlamış olduğu raporu verir.

Borçlu rapor ve durum hakkında gerekli açıklamaları Alacaklılara yapmak durumundadır.

➤ Toplantı Tutanağının Düzenlenmesi;

Toplantıda yapılan görüşmeler neticesinde, konkordato projesinin müzakerelerinin sonucu belirten konkordato tutanağı düzenlenir.

Bu tutanak 'kabul' ve 'ret' oylarını içerecek şekilde derhal imzalanır. Tutanağı imzalamamış olan alacaklılar konkordatoyu red etmiş sayılır.

Yasada, toplantıdan 7 gün sonra bildirilen oyların genel oylama kapsamına dahil edileceği hükme bağlandığından alacaklılar toplantısında ya da 'bu toplantıdan yedi gün sonra' konkordatoyu 'kabul' veya 'ret' etmiş bir alacaklı bu görüşünü değiştirebilir.

Alacaklılar toplantısı sonucunda, Alacaklılar sunulan konkordato projesinin reddine veya kabulüne karar verirler.

Her ne kadar Alacaklılar toplantısının yapılması için yasada toplantı yeter sayısı aranmamakla birlikte, konkordato projesinin kabulü için Alacaklıların belirli bir yeter sayı ile karar vermiş olmaları gerekmektedir.

KONKORDATO PROJESİNİN KABULÜ İÇİN GEREKLİ YETER SAYI;

Bu konuda yasada iki ayrı yeter sayı öngörülmüştür. Buna göre Kabul oyunun;

➤ **Kaydedilmiş olan 'alacaklıların ve alacakların' yarısını aşması**

Örneğin; kaydedilmiş alacaklı sayısının 100 kişi ve kaydedilmiş alacak miktarının 100.000,00 TL olduğunu farz edersek; konkordato projesinin kabulü için, projenin en az 51 kişi tarafından kabul edilmiş olması ve kabul edenlerin alacak miktarının 50.000,00 TL'nı aşması gerekecektir.)

➤ **Veya; kaydedilmiş olan 'alacaklıların dörtte birini' ve 'alacakların üçte ikisini' aşması**

Örneğin; kaydedilmiş alacaklı sayısının 100 kişi ve kaydedilmiş alacak miktarının 100.000,00 TL olduğunu farz edersek; konkordato projesinin kabulü için, projenin en az 26 kişi tarafından kabul edilmiş olması ve kabul edenlerin alacak miktarının 67.000 TL'nı aşması gerekecektir.

Yukarıda belirtilen çoğunluğun hesabında, sadece konkordato projesinden etkilenen alacaklılar dikkate alınacaktır.

- Yukarıda açıkladığımız işçilik hakları ile aile hukukundan doğan alacakların alacaklıları,
- Borçlunun eşi, anası, babası ve çocuğu, kardeşi boşanmış olsada eşinin anne, babası,

Çoğunluğunun hesabında dikkate alınmayacaktır.

Rehinle temin edilmiş olan alacaklılar, rehinli malın yaptırılacak kıymet takdirine göre, alacaklarının rehin edilen değer üstünde kalan bölümü için hesaba katılabilirler.

Çekişmeli ve geciktirici koşula bağlı yahut belirli olmayan bir vadeye tabi alacakların hesaba katılıp katılmamasına ve ne oranda katılacağına Mahkeme tarafından karar verilecektir.

Tüm bu yukarıda sayılan işlemlerden sonra Komiser, en geç yedi gün içinde konkordatoya ilişkin bütün belgeleri, konkordato projesinin kabul edilip edilmediğine ve tasdikinin uygun olup olmadığına dair gerekçeli raporunu, konunun değerlendirilmesi için mahkemeye sunacaktır.

REHİNLİ ALACAKLILARIN DURUMU

Konkordatoda, rehinli alacaklıları durumu ayrıca düzenlenmiş bulunmaktadır. Buna göre borçlu, ön projede belirtmek suretiyle, alacaklı lehine rehin tesis edilmiş borçlarının yapılandırılmasını talep edebilir.

1. Davet

Komiser, kesin mühlet içinde uygun göreceği zamanda bütün rehinli alacaklıları borçlunun anapara indirimi, faiz indirimi, vadelenendirme veya diğer ödeme tekliflerini müzakere etmek üzere tebligat çıkartarak davet eder.

Düzenlemeyle, rehinli alacaklıları müzakereye davet bakımından borçlu ve komisere mümkün olduğu kadar fazla bir hareket serbestisi tanınmaktadır. Müzakerenin kesin mühlet içinde ne zaman, alacaklılar toplantısından önce mi, yoksa sonra mı yapılacağı tamamen somut olayın özelliklerine göre borçlu ve komiser tarafından birlikte serbestçe takdir edilecektir.

2. Müzakere

Öncelikle belirtmek gerekir ki, konkordatoda asıl olan yukarıda anlatılan ve rehinsiz alacaklılar tarafından gerçekleştirilen alacaklılar toplantısıdır. Rehimli alacaklılarla müzakerenin adi konkordatoyla ilgisi tamamen tali niteliktedir.

Müzakere ve müzakereyi takip eden yedi günlük ek beyan süresi içinde rehinli alacaklıların, alacak miktarı itibarıyla üçte ikiyi aşan çoğunluğu ile bir anlaşma olursa, komiser, imzalanan anlaşmaları tutanağa bağlar ve rehinli alacaklılarla anlaşma yapıldığını mahkemeye tevdi edeceği gerekçeli raporuna ayrı ve bağımsız bir başlık altında işler.

Borçlunun tekliflerinin alacak miktarı itibarıyla üçte ikiyi aşan çoğunlukla kabul edilmesi hâlinde, borçlu ile anlaşamayan rehinli alacaklı, konkordato talep tarihinden itibaren, taraflar arasındaki sözleşmede kararlaştırılan temerrüt öncesi faiz oranı uygulanmak suretiyle, diğer rehinli alacaklılarla yapılan anlaşmalardan en uzun vadelisine tabi olur.

Mahkeme, rehinli alacaklılarla yapılan anlaşmaları üçte iki oranına ulaşıp ulaşılmadığı ve anlaşmaya varılamayan rehinli alacaklılar varsa bunlara uygulanacak ödeme planının bu maddede öngörülen şartlara uyup uymadığı bakımından kontrol ettikten sonra anlaşmaları ve ödeme planını vereceği tasdik kararına dahil eder.

Bu düzenlemenin uygulanabilmesi için, yukarıda incelediğimiz ve rehinle temin edilmemiş alacaklılar tarafından yapılan toplantıda alacaklılar borçlunun konkordato projesini kabul etmiş olması gerekmektedir.

Yasanan bu düzenlemesinde borçlu her bir rehinli alacaklıyla, alacağın niteliğine göre, ayrı bir anlaşma yapmış olabilir. Önemli olan müzakerede veya iltihak süresi içinde bu rehinli alacaklının kabul oyu vermesidir; rehinli alacaklının borçluyla hangi şartlarda anlaşacağını müzakerede açıklaması gerekmemektedir. Müzakerede bu rehinli alacaklıların kabul oyu vermelerini sağlamış olmalıdır.

ALACAKLARI İTİRAZA UĞRAMIŞ VEYA ÇEKİŞMELİ ALACAKLILARIN DURUMU

Alacakları itiraza uğramış olan alacaklılar, tasdik kararının ilanı tarihinden itibaren bir ay içinde alacak davası açabilirler.

Konkordato projesinde çekişmeli alacaklara pay ayrılmışsa, Mahkeme kararın kesinleşmesine kadar payın borçlu tarafından, mahkemece belirlenen bir bankaya yatırılmasına karar verilebilir.

Süresi içinde dava açmamış olan alacaklılar bu paydan ödeme yapılmasını talep edemeyeceklerdir ve yapılan ödemelerin de borçluya iade edilecektir.

ALACAKLILARIN BORÇTAN BORÇLU İLE BİRLİKTE SORUMLU OLANLARA KARŞI HAKLARI (MÜŞTEREK BORÇLU VE MÜTESELSİL KEFİLLERİN DURUMU)

Bu ayırımı alacaklıların konkordato projesine onay verip vermemesine göre ikiye ayırabiliriz.

Alacaklıların Konkordatoya muvafakat etmemiş olması halinde Alacaklı Müsterek Borçlu ve müteselsil kefil olan, teminat veren üçüncü kişiye müracaat haklarını muhafaza eder ve kullanabilir.

Konkordatoya muvafakat eden alacaklı da kendi haklarını, borçtan birlikte sorumlu olan kişilere ödeme mukabilinde devir teklif etmek ve onlara toplantıların günü ile yerini en az 10 gün önce haber vermek şartıyla bu hükümden yararlanır.

KONKORDATO'NUN MAHKEMEDE İNCELENMESİ

Komiserin gerekçeli raporunu ve dosyayı tevdi alan mahkeme, konkordato hakkında karar vermek üzere yargılamaya başlar.

Mahkeme, komiseri dinlendikten sonra kısa bir zamanda ve her hâlde kesin mühlet içinde kararını vermek zorundadır.

Karar vermek için tayin olunan duruşma günü, ilân edilir. İtiraz edenler, itiraz sebeplerini duruşma gününden en az üç gün önce yazılı olarak bildirmek kaydıyla duruşmada hazır bulunabilirler.

Konkordato hakkında yapılan yargılamada kesin konkordato süresi içinde bir karar verilmeyeceği anlaşılırsa; mahkeme, gerekli görürse komiserden gerekçeli bir rapor da alarak, karar verilinceye kadar Kesin Süre hükümlerinin devamına karar verebilir. Ancak verilecek bu ikinci süre altı aydan fazla olamaz.

KONKORDATONUN TASDİKİNDE MAHKEMECE ARANACAK ŞARTLAR

1. Proje ile alacaklılara ödenmesi teklif edilen tutarın, borçlunun iflası hâlinde alacaklıların eline geçebilecek muhtemel miktardan fazla olacağının anlaşılması.

Çünkü, konkordato ile alacaklılar, muhtemel bir iflâstan daha kötü bir duruma düşürülmemelidir. Bu husus, konkordato projesini kabul etmeyen, ancak Kanunda öngörülen nisapla konkordato projesi kapsamı içine giren alacaklılar bakımından önemlidir.

2. Teklif edilen tutarın borçlunun kaynakları ile orantılı olması.

Bu kapsamda Mahkeme, borçlunun beklenen haklarının dikkate alınıp alınmayacağını ve alınacaksa ne oranda dikkate alınacağını da takdir eder.

- 3. Konkordato projesinin Alacaklılar tarafından yasada öngörülen çoğunlukla kabul edilmiş bulunması.**
- 4. İmtiyazlı alacaklıların alacaklarının tam olarak ödenmesinin ve Süre içinde komiserin izniyle akdedilmiş borçların ifasının, alacaklı bundan açıkça vazgeçmedikçe yeterli *terminata* bağlanmış olması**
- 5. Konkordatonun tasdikinin gerektirdiği yargılama giderleri ile konkordatonun tasdiki durumunda alacaklılara ödenmesi kararlaştırılan para üzerinden alınması gereken harcın tasdik kararından önce, borçlu tarafından mahkeme vizesine depo edilmiş olması.**

Yukarıda belirtilen koşulların gerçekleşmesi halinde Mahkeme konkordato'nun tasdikine karar verebilecektir.

Ancak, Mahkeme, borçlunun sunduğu, hatta alacaklıların da kabul ettiği bir projede, özellikle konkordatoyu kabul etmeyen alacaklıların menfaati gerektiriyorsa re'sen veya talep üzerine düzeltme yapılmasını isteyebilir; Mahkemenin düzeltme yapılmasını isterken komiserin ve alacaklılar kurulunun görüşünü alması uygun olacaktır.

Gerçekleştirilebilir veya uygulanabilir bir proje üzerine Mahkemenin kendiliğinden de gerekli gördüğü düzeltmelerin yapılmasını isteyebilmesi, modern yeniden yapılandırma felsefesinin bir görünümü olarak karşımıza çıkmaktadır.

KONKORDATO'NUN TASDİKİ KARARININ KAPSAMI (İÇERİĞİ)

Mahkemece verilecek tasdik kararının içeriği aşağıdaki şekilde özetlenebilir.

- 1. Kararda, tasdik edilen konkordatonun yerine getirilmesini sağlamak için gerekli gözetim, yönetim ve tasfiye tedbirlerini almakla görevli bir *kayyım* tayin edilebilir.**

Bu takdirde kayyım, borçlunun işletmesinin durumu ve proje uyarınca borçlarını ödeme kabiliyetini muhafaza edip etmediği konusunda iki ayda bir tasdik kararını veren mahkemeye rapor verir; alacaklılar bu raporu inceleyebilirler.

- 2. Alacaklıların hangi ölçüde alacaklarından vazgeçtiği ve borçlunun borçlarını hangi takvim çerçevesinde ödeyeceği belirtilerek hükme bağlanır.**
- 3. Borçlunun talebi üzerine borçluya ait rehinli malların muhafaza ve satışı ile finansal kiralama konusu malların iadesi tasdik kararının verilmesinden itibaren bir yıl süre ile ertelenebilir.**

Rehinli Malların Satışının ertelenmesi aşağıdaki koşullara bağlıdır.

- Alacak, konkordato talebinden önce doğmuş olmalıdır,
- Alacağın konkordato talep tarihine kadar ödenmemiş faizi bulunmamalıdır,
- Borçlu rehinli malın işletmenin faaliyeti için zorunlu olduğunu ve paraya çevirilmesi halinde ekonomik varlığının tehlikeye düşecek olduğunu ispat etmiş olmalıdır.

Finansal kiralama konusu malların iadesinin ertelenme koşulları ise;

- Borçlu finansal kiralama sözleşmesinin aynen ifasını maddenin yedinci üstlenmiş olmalıdır.
- Finansal kiralamadan doğan kira alacağı konkordato talebinden önce doğmuş olmalıdır.
- Ödenmemiş kira borcu, üç aylık tutarı aşmamalıdır.
- Bu erteleme nedeniyle finansal kiralama konusu malın değer kaybından kaynaklanabilecek zarar, teminat altına alınmış olmalıdır.
- Borçlu finansal kiralama konusu malın işletmenin faaliyeti için zorunlu olduğunu ve iade edilmesi durumunda ekonomik varlığının tehlikeye düşeceğini yaklaşık olarak ispat etmiş olmalıdır

Borçlu, rehinli veya finansal kiralama konusu malı rızasıyla devreder, iflâs eder veya ölürse, erteleme kendiliğinden hükümsüz hâle gelir.

Erteleme Kararının Kaldırılması

Yukarıda belirtilen erteleme kararı Konkordatoyu tasdik eden mahkeme tarafından ilgili alacaklının talebi üzerine ve borçluyu da davet ederek aşağıdaki hâllerden birinin varlığının yaklaşık olarak ispat edilmesi kaydıyla erteleme kararını kaldırır.

- Borçlu ertelemeyi yanlış bilgiler vermek suretiyle elde etmişse.
- Borçlunun serveti ve gelirleri artmış ve borçlu, ekonomik varlığını tehlikeye sokmadan borcu ödeyebilecek hâle gelmişse.
- Rehlinli malın paraya çevrilmesi veya finansal kiralama konusu malın iadesi, borçlunun ekonomik varlığını artık tehlikeye sokmayacaksa.

KONKORDATONUN TASDİKİ KARARININ SONUÇLARI NELERDİR?

1. Konkordato, tasdik kararıyla bağlayıcı hâle gelir.

Bağlayıcı hâle gelen konkordato, konkordato talebinden önce veya komiserin izni olmaksızın süre içinde doğan bütün alacaklar için mecburidir.

İmtiyazlı alacaklar ve rehinli alacakların rehinin kıymeti ile karşılanan miktardaki alacakları ve 6183 sayılı Kanun kapsamındaki amme alacakları konkordato koşullarından etkilenmeyecektir.

Yine süresi içinde rutin alım satımlardan doğanlar da dahil olmak üzere komiserin izniyle akdedilmiş olan tüm borçlar ana kuralın dışında bırakılmakta ve projeye tabi tutulmamaktadır. Bu alacaklılar, kendileri için ticari risk olarak borçlunun zor zamanında projeye, daha tasdik öncesinde maddi ve mali destek vermiş kimseler olduğundan, adeta ödüllendirilmeleri uygun bulunmaktadır. Hatta iflas kararı verilmesi halinde bu tür alacaklıların alacakları imtiyazlı alacaklılardan önce ödenecek hale getirilmiştir.

2. Konkordato, tasdik kararının takiplere etkisi:

Konkordatonun taraflar için bağlayıcı hâle gelmesi, geçici mühlet kararından önce başlatılmış takiplerde konulan ve henüz paraya çevrilmemiş olan hacizleri hükümden düşürür.

Ancak, imtiyazlı alacaklar ve rehinli alacakların rehinin kıymeti ile karşılanan miktardaki alacakları ve 6183 sayılı Kanun kapsamındaki amme alacakları bakımından yapılan takipler düzenleme kapsamı dışında tutulmuştur.

3. Konkordato haricinde yapılan vaatler sonuç doğurur mu?

Bu bölümde inceleyeceğimiz bir konuda Borçlu tarafından alacaklılardan birine konkordato projesinde öngörülenden fazla olarak yapılan vaatlere ilişkindir. Bu vaatler hükümsüz olduğu gibi İcra İflas Kanununa göre suç sayılan eylemlerden kabul edilmektedir.

MALİ DURUMUN DÜZELMESİ İLE KESİN SÜRENİN KALDIRILARAK KONKORDATO TALEBİNİN REDDİ.

Konkordato hukuku bakımından yenilik taşıyan bu hükme göre konkordato mühleti konkordato borçlusunun durumunun iyileşmesi sebebiyle de kaldırılabilir.

Gerçekten de bazı hallerde geçici veya kesin konkordato mühleti, borçlunun iyileşmesi için tek başına yeterli olabilir.

Konkordato talebi ile amaçlanan iyileşmenin, kesin mühletin sona ermesinden önce gerçekleştiğinin komiserin yazılı raporuyla mahkemeye bildirilmesi üzerine Mahkeme, kesin mühletin kaldırılmasına karar vermeden önce borçlu ve varsa alacaklılar kurulunu duruşmaya davet eder, diğer alacaklıları ise gerekli görürse davet eder onları dinledikten sonra kesin mühletin kaldırılarak konkordato talebinin reddine karar verilir.

KONKORDATONUN KISMEN VEYA TAMAMEN FESHİ

1. Kısmen Fesih

Kendisine karşı konkordato projesi uyarınca ifade bulunulmayan her alacaklı konkordato uyarınca kazanmış olduğu yeni hakları muhafaza etmekle birlikte

konkordatoyu tasdik eden mahkemeye başvurarak kendisi hakkında konkordatoyu feshettirebilir.

Fesih talebi üzerine verilecek hükmün tebliğinden itibaren on gün içinde istinaf yoluna başvurabilir. Bölge adliye mahkemesi kararına karşı tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde temyiz yoluna başvurabilir

“Konkordatonun (kısmen) feshi kararı” alacaklının konkordato ge reğince kazanmış olduğu hakları ortadan kaldırmaz, alacaklı kendisine verilmiş olan teminatı muhafaza eder ve kendisi için bankaya para yatırılmış ise bu para üzerinde alacaklının rüçhan hakkı vardır.

Konkordatonun feshini kendisi bakımından talep etme hakkına sahip olan alacaklı dilerse bu davayı açmaksızın, konkordato şartlarına göre kendisine ödeme yapılması için borçluya karşı dava açabileceği gibi haciz yoluyla takibe de girişebilir.

Konkordato bir tek alacaklı için feshedilmiş ise konkordatoyu kabul etmiş olan alacaklı, ‘borçtan birlikte sorumlu olanlardan (müşterek borçlu ve kefillerden) alacağını ancak konkordato şartlarına göre isteyebilir.

2. Tamamen Fesih

Her alacaklı, kötü niyetle sakatlanmış konkordatonun feshini tasdik kararını vermiş olan mahkemeden isteyebilir.

Konkordatonun tamamen feshi durumunda, tüm alacaklılar konkordato hiç yapılmamış gibi alacaklarını tam olarak talep edebilirler.

Konkordatonun tamamen feshi kararına rağmen, alacaklılar kendilerine verilmiş olan teminatı muhafaza ederler ve kendileri için bankaya para yatırılmış ise bu para üzerinde ilgili alacaklıların rehin hakkı vardır.

KONKORDATONUN TADİK EDİLMEMESİNİN SONUÇLARI

Konkordato tasdik edilmezse mahkeme konkordato talebinin reddine karar verir ve ve doğrudan doğruya iflas sebeplerinden birinin mevcut olması hâlinde mahkeme, borçlunun iflâsına resen karar verir.

KANUN YOLLARI

Konkordato hakkında verilen karara karşı borçlu kararın tebliğinden; itiraz eden diğer alacaklılar ise tasdik kararının ilanından itibaren on gün içinde Bölge adliye mahkemeleri nezrinde istinaf yoluna başvurabilir.

Bölge adliye mahkemesi kararına karşı on gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir.

KONKORDATO'DA GETİRİLEN MALİ MUAFİYETLER

Tasdik edilen konkordato projesi kapsamında yapılacak işlemler, alacaklılar tarafından tahsil edilecek tutarlar, borçluya kullandırılacak krediler için bir takım vergi muafiyetleri getirilmiştir. Buna göre tasdik edilen konkordato projesi kapsamında;

1. Yapılacak işlemler, Harçlar Kanununa tabi harçlardan, bu işlemler nedeniyle düzenlenecek kâğıtlar, damga vergisinden,
2. Alacaklılar tarafından her ne nam altında olursa olsun tahsil edilecek tutarlar, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu gereği ödenecek banka ve sigorta muameleleri vergisinden,
3. Borçluya kullandırılacak krediler, Kaynak Kullanımı Destekleme Fonundan,

istisna edilmiştir.

Konkordato projesine göre borçları yeni bir itfa plânına bağlanan borçlulara ait olan teşvik belgelerinin süreleri ile ihracat taahhüt süreleri, geçici mühlet kararının verildiği tarihten konkordatonun bağlayıcı hâle geldiği tarihe kadar işlemez.

Harçlar Kanunu'nun İcra ve İflas Harçları başlıklı bölümü değiştirilmiş ve konkordatoda alacaklılara ödenmesi kararlaştırılan para üzerinden alınacak harçlar;

Alacaklılara ödenmesi kararlaştırılan para üzerinden (Binde 2,27),

Yapılandırma sonunda rehinli alacaklılara ödenmesi kararlaştırılan para üzerinden (Binde 1,13),

Olarak değiştirilmiştir.